

Steeds minder klachten over 'vreemde snuiter'

Deventer helpt om overlast steenmarters te beperken

Foto: BuitenBeeld/Hollandse Hoogte

De steenmarter rukt op in Nederland. Dat gaat niet ongemerkt, het beestje veroorzaakt overlast en schade. Die tegengaan, is geen taak voor gemeenten. Maar Deventer laat burgers niet in de kou staan. Zijn aanpak zorgt voor sterke afname van het aantal klachten over het dier.

Gestommel, gebonk of gekrab tussen de spouwmuur van het huis of onder het dak - het kan mensen uren uit hun slaap houden. Een auto die niet start doordat kabels zijn doorgebeten. Inwoners van Deventer kennen inmiddels de waarschijnlijke veroorzaker: de steenmarter. Die kan overigens nog wel meer overlast veroorzaken: stank in huis, omgegraven tuinen, schade aan vogelnestkastjes en diefstal van bijvoorbeeld fruit, noten en eieren. Bewoners zitten vaak met de handen in het haar, want de steenmarter is in Deventer een betrekkelijk nieuw fenomeen.

Bestrijding

Ecoloog en beleidsmedewerker van die gemeente Erik Lam: 'Ze zijn hier voor het eerst gesignaleerd rond 2000.' Doordat veel burgers het diertje niet kenden, kreeg de gemeente veel meldingen. 'Helemaal in de zomer. Dan is het roofdierje opvallend aanwezig in de stad. Ze

Probleem de baas

Hoe kun je steenmarters het best weren? Het rapport *Samenleven met een vreemde snuiter in Deventer* behandelt een aantal methoden.

Huismarters (steenmarters die huizen of gebouwen binnendringen)

- Blokkeren van wegen naar een gebouw
- Afdichten van gaten en kieren in daken en muren
- Gebruik van apparaatje dat de beweging van de steenmarter opmerkt en vervolgens een fluittoon produceert, waardoor het dier op de vlucht slaat

Automarters (steenmarters die het op auto's hebben voorzien)

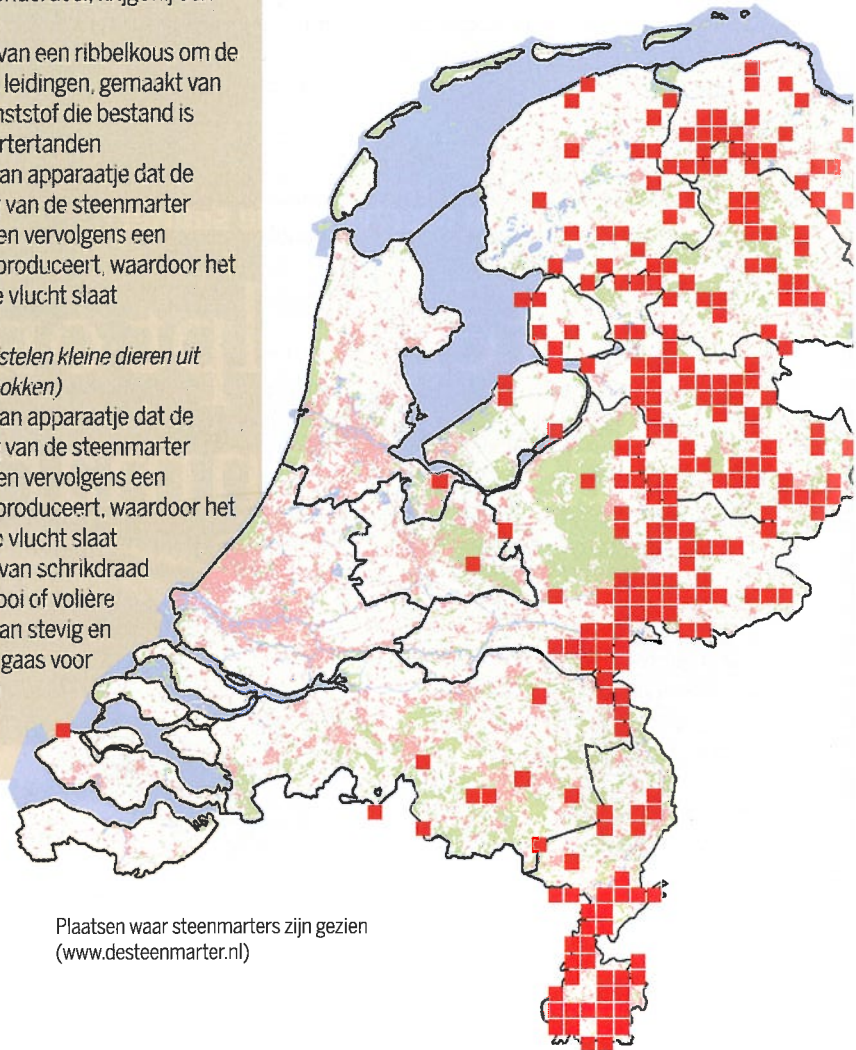
- Plaatsen van een rooster onder de motor
- Monteren van een marterschokset, deze sluit je aan op de accu. Wanneer een marter onder de

motorkap contact maakt met een metalen onderdeel, krijgt hij een schokje

- Plaatsen van een ribbelkous om de kabels en leidingen, gemaakt van harde kunststof die bestand is tegen martertanden
- Gebruik van apparaatje dat de beweging van de steenmarter opmerkt en vervolgens een fluittoon produceert, waardoor het dier op de vlucht slaat

Roofmarters (stelen kleine dieren uit bijvoorbeeld hokken)

- Gebruik van apparaatje dat de beweging van de steenmarter opmerkt en vervolgens een fluittoon produceert, waardoor het dier op de vlucht slaat
- Spannen van schrikdraad om een kooi of voliëre
- Gebruik van stevig en fijnmazig gaas voor kooien en voliëres

Plaatsen waar steenmarters zijn gezien
(www.desteenmarter.nl)

hebben dan jongen en moeten vaker op pad om voedsel te zoeken. Het is dan lang licht, dus de kans is groot dat mensen ze dan zien.'

Net als de bewoners had ook de gemeente weinig ervaring met de steenmarter.

Moest Deventer die zien te verwerven? 'Steenmarterhinder bestrijden' - dat is geen gemeentelijke taak. Lam: 'Gemeenten hebben slechts een rol bij de bestrijding van ongedierte dat ernstige schade kan veroorzaken aan de volksgezondheid. Ratten bijvoorbeeld.' Maar geen steenmarters, die zich door de Flora- en faunawet beschermd weten.

Daarentegen behoren gemeenten wel zorg te dragen voor de afhandeling van klachten over de steenmarter. Dat

werden er begin deze eeuw in Deventer steeds meer. In 2005 bedroeg het aantal meldingen honderdvijftig. Lam: 'Niet iedere melding is een klacht. Er zijn ook mensen die bellen om te zeggen dat ze het leuke en mooie beesten vinden die rond hun huis lopen. Ze voelen zich op safari in hun eigen tuin. Maar die mensen zijn wel ruim in de minderheid.' Bij klachten van burgers over steenmarters wilde Deventer hen in ieder geval op het spoor zetten van een oplossing van het probleem. 'Alleen al uit het oogpunt van service', aldus Lam.

Om die dienst te verlenen, had Deventer inzicht nodig in de problematiek. Het liet daarom met de provincie Overijssel onderzoek doen naar het roofdiertje. De resultaten zijn neergelegd in *Samenleven met een vreemde snuiter in Deventer*. Dat vormt

ook de basis voor de gekozen aanpak in die gemeente.

De gemeente moest informatie vergaren over de steenmarters. Daartoe hield Deventer onder meer een enquête onder bewoners. Die bood inzicht in de plekken waar de steenmarters zitten, hun verspreiding over de stad, hun leefwijze en hun gedrag. En natuurlijk over de manier waarop bewoners steenmarters beleefden. Volgens Lam bleek dat ze op allerlei plaatsen zitten. 'Als het er maar warm is, ze er voedsel vinden en er een schuilgelegenheid in de buurt is.' Ze huizen in alle wijken. Lam: 'Het is een democratisch diertje.'

Meldpunt

De informatie over de steenmarter kwam het Meldpunt Openbare Ruimte van de

gemeente goed van pas. Daar konden burgers terecht met hun klachten over overlast of schade, vragen en opmerkingen over het dier. Lam: 'De klacht wordt hier geregistreerd. Ook verwijst het meldpunt naar de gemeentelijke webpagina die burgers attent maakt op andere websites met informatie over de steenmarter.'

Wanneer de melder hier niet voldoende aan heeft en er echt sprake is van overlast, wordt de melding doorgegeven aan de wijkbeheerder. Lam: 'Daar zijn er vier van. Allen hebben een cursus gevolgd over steenmarters. Zij zijn aanspreekpunt, gaan kijken en geven tips. Als dat niet afdoende is en er bijvoorbeeld gebroken moet worden in een huis, verwijzen ze door naar een gecertificeerd bedrijf.' Contact met zo'n bedrijf gebeurt op initiatief en voor rekening van de bewoner.

Meer kan de gemeente niet doen. Dus ook niet goedkoop zogeheten schoksetjes aanbieden om de dieren af te schrikken? Lam: 'Nee dat doen we niet. Dat is een zaak voor de burgers zelf. Vergelijk het maar met een lekkende dakgoot, dan laat je ook zelf iemand komen.'

De Deventer aanpak loopt nu zo'n zes jaar. Lam herinnert zich drukke periodes voor de gemeente. 'Gedurende een aantal jaren hadden we ongeveer tien bewoners die iedere week belden. Enkele van hen woonden in een huizenrij met een ruimte onder het dak over de volle breedte van de rij. Steenmarters renden daar heen en weer, wat tot grote overlast leidde.'

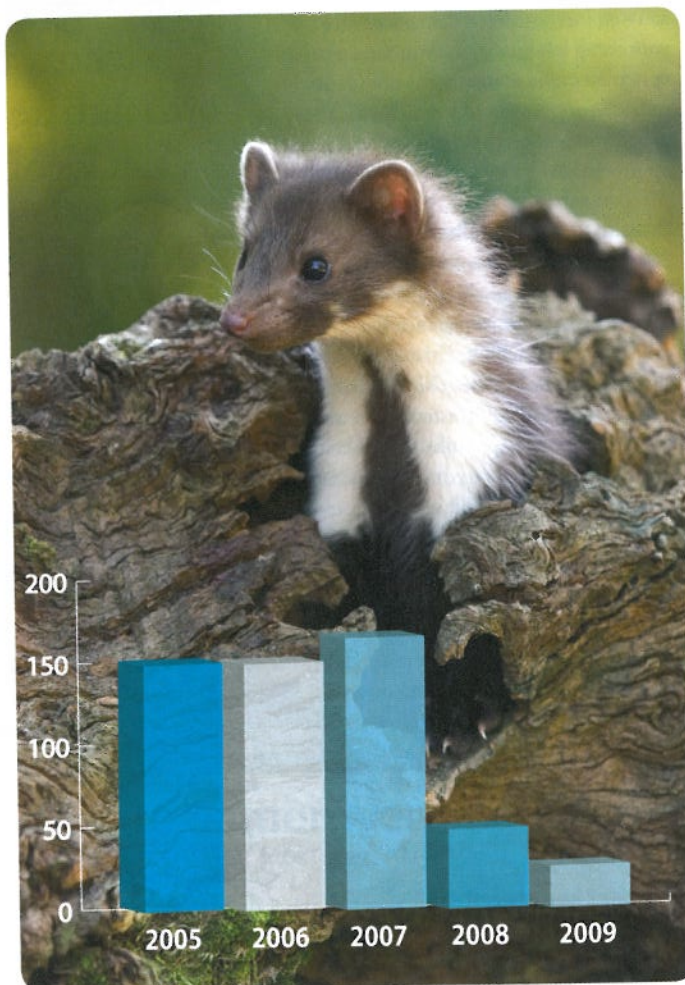
Inmiddels is de stad veel wijzer op het gebied van steenmarters. 'De meest schrijnende gevallen zijn wel opgelost.' Dat is volgens Lam mede te danken aan de woningcorporaties. 'Die hebben veel gedaan. Bijvoorbeeld een schrikdraad aan een gebouw spannen, net onder de rand van het dak. Daardoor blijven steenmarters weg.'

Inmiddels weten bewoners meer en slagen ze er ook beter in te achterhalen wat ze ertegen kunnen doen. Maar het proces om insluipgaten in huizen te dichten, duurt nog jaren. Als genoeg mensen weten hoe dat moet, komen we uiteindelijk waarschijnlijk goeddeels van de klachten en meldingen af.'

Dat scheelt Deventer dan ook weer tijd en geld. Lam: 'Maar dat valt ook wel mee, hoor. De vier wijkbeheerders doen die dertig meldingen er tegenwoordig makkelijk bij. Verder kostte alleen de opleiding van deze beheerders ons geld. Die duurde vier dagen, maar dat was een welbestede investering in de toekomst.' Een investering ook waar inwoners van Deventer veel profijt van hebben gehad. 'De tevredenheid bij slachtoffers van

steenmarters die ons inschakelden, was groot. Maar niet bij iedereen overigens. Sommigen vinden dat de steenmarter van de gemeente is en dat die het probleem dus maar moet oplossen. Wij konden niet meer doen dan zeggen dat het om een natuurlijk fenomeen gaat waar mensen zelf iets aan moeten doen.'

Hoe wijdverspreid dat fenomeen in de toekomst in Deventer is, staat uiteraard niet vast. Maar de groei van hun aantal kent volgens Lam een grens. Een plaag kunnen ze nooit worden. Lam: 'Het aanbod aan voedsel en de beschikbaarheid van veilige plaatsen zijn bepalend voor de steenmarterpopulatie. Die is aan een maximum gebonden: op een gegeven moment zijn alle plekken bezet en neemt hun aantal niet verder toe.'

Aantal meldingen per jaar in Deventer (illustratie: Hans Sprangers)

Daling

De gemeentelijke inspanningen zijn terug te zien in het aantal meldingen. Dat daalde van honderdvijftig in 2005 naar ongeveer vijftiwintig in 2009 (zie infographic). Lam verwacht een nog grotere afname. 'Mensen belden voorheen ook uit onbekendheid met het dier.'

